

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroului permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție.

Anexă:

Proiectul de lege

Notă informativă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>213</u>		
"Od" <u>09</u>		20 <u>21</u>
Ora _____		

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Stamat Olaru	Sergiu Litvinenco
Novac Larisa	Moldasaru Lupas
Mihail Popovici	BASILION
Artemio Cătănoiu	Artur MIJA
Victor Spînu	Maria Bontea
Dascăluș Lucia	Alina Munteanu-Popovici
Davidovici Natalia	Ion Spînu
Gheorghiu Vasile	Dorica Istratie
Pasat Serge	Maria Rade
Jacob Vitalie	Ion Grom
Botrașcu Ecaterina	Gheorghe
Tebucaru	Chiriac
	Adrian
	Moroșanu

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru modificarea Legii nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă
de Justiție**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.15-17, art.64), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 7 aliniatul (3), propoziția a doua va avea următorul cuprins: ”În cazul când nu este desemnat vicepreședintele care va exercita funcțiile Președintelui Curții Supreme de Justiție în absența acestuia, funcțiile în cauză sînt exercitate de către vicepreședintele desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii.”

2. La articolul 9¹, alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

”(3) În cazul survenirii vacanței funcției, inclusiv în cazul expirării mandatului Președintelui Curții Supreme de Justiție, interimatul funcției acestuia se asigură de către un judecător desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii.

(4) În cazul survenirii vacanței funcției, inclusiv în cazul expirării mandatului vicepreședintelui Curții Supreme de Justiție președinte al colegiului, interimatul funcției acestuia se asigură de către vicepreședintele colegiului respectiv, iar în lipsa acestuia, de către un judecător desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii”.

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție

Prezentul proiect a fost elaborat în vederea ajustării prevederilor Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție la standardele constituționale de administrare a justiției.

Potrivit prevederilor art. 123 din Constituție, în lumina interpretărilor date de Curtea Constituțională în jurisprudența sa constantă, care sunt parte integrantă a Constituției, Consiliul Superior al Magistraturii este unica autoritate de rang constituțional investită cu atribuții exclusive de administrare a justiției.

Statutul constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii este precizat în Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), potrivit căreia, *“Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, și este garantul independenței autorității judecătorești”*.

Astfel, funcțiile statutare ale CSM impun în sarcina acestei autorități asumarea bunei administrări a sistemului judecătoresc în cadrul mecanismului constituțional de exercitare a puterii de stat conform principiului separării și colaborării puterilor în stat, astfel încât înlăturarea CSM de la exercitarea atribuțiilor constituționale de “administrare a justiției” în cadrul unui mecanism juridic de asigurare a funcționalității organelor de administrare a Curții Supreme de Justiție reprezintă, în esență, o îndepărtare a CSM de la exercitarea atribuțiilor statutare.

Potrivit Constituției și Legii nr.789/1996, Curtea Supremă de Justiție nu este o autoritate autonomă în cadrul sistemului judiciar și, în acest sens, nu dispune de autonomia administrării sau un drept de autoadministrare; administrarea CSJ rămâne în jurisdicția exclusivă a CSM, motiv din care nici o prevedere din Constituție nu autorizează Parlamentul de a “dilua”, în cadrul unui mecanism legislativ, capacitatea decizională exclusivă a CSM în materie de organizare a administrării justiției – de exemplu, în cazul survenirii interimatului funcțiilor administrative în CSJ chiar și pentru perioade scurte de timp.

Importanța instituțională a CSJ în cadrul sistemului judecătoresc în calitate de “unică autoritate judecătorească supremă” impune o prudență sporită în privința reglementării mecanismului de asigurare a funcționalității organelor de administrare.

În cadrul mecanismului juridic de reglementare a administrării CSJ, statutul constituțional al CSM – de autoritate constituțională investită cu atribuții de administrare a justiției – trebuie menținut indiferent de circumstanțe care au determinat schimbarea modului de administrare a CSJ asumat de către CSM.

În cadrul mecanismului juridic de asigurare a funcționalității organelor administrative ale CSJ, în redefinirea căruia s-a intervenit prin prezentul proiect de lege, interimatul funcției de președinte și vicepreședinte al CSJ era asigurat, în virtutea unor circumstanțe, în afara vreunei decizii a CSM.

Vârsta, ca unicul criteriul de eligibilitate pentru atribuirea ex-jure a calității de interimar în exercițiul atribuțiilor administrative în CSJ, reprezintă, în esență, o înlăturare defectuoasă a CSM de la exercitarea atribuțiilor statutare. Or, CSM nu i se poate impune asumarea administrării CSJ în cadrul unui mecanism juridic în care ultimul a fost lipsit de atribuții decizionale.

CSM, în virtutea statutului constituțional, trebuie să participe cu capacitate decizională deplină în cadrul mecanismelor juridice de asigurare a administrării justiției sau cariera judecătorilor.

Prezentul proiect are drept scop aducerea reglementărilor legale în domeniul administrării CSJ în conformitate cu standardele constituționale în domeniul justiției și, implicit, restabilirea controlului CSM asupra procesului de asigurare a administrării CSJ, în cazul survenirii interimatului funcțiilor administrative. Or, potrivit principiilor constituționale de colaborare dintre legislativ și CSM în domeniul organizării CSJ, în sensul art. 116 alin. (4) din Constituție, prezența CSM în procesul decizional este obligatorie, iar orice mecanism juridic care ar avea drept scop limitarea atribuțiilor funcționale ale CSM sau lipsirea acestora de substanță urmează a fi reținut ca fiind neconform standardelor constituționale de colaborare în domeniul justiției.

Deci, prezenta intervenție legislativă în modul de organizare a CSJ se realizează exclusiv în interesul justiției și a principiilor constituționale de organizare a puterii judecătorești.

Prezenta intervenție legislativă nu aduce restrângere statului CSM, ci, din contra, vine să-l consolideze și, totodată, nu afectează interesele generale ale justiției, cum ar fi aparențele de independență sau autoadministrare.

Administrarea CSJ nu poate fi realizată conform unor criterii aleatorii de încredințare a funcțiilor administrative. Administrarea CSJ trebuie să fie asumată de către CSM în cadrul unui proces decizional conform principiilor de independență și autoadministrare judecătorească.

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Sergiu Litvinenco